

De strijd tegen EPR kan weer beginnen

Update leidraad 2008

Foto: NVWA

Helaas staat het EPR-seizoen weer voor de deur. In maart is de nieuwe Leidraad beheersing eikenprocessierups 2013 verschenen, een uitgave van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en Wur-Alterra. De leidraad moet instanties en bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het beheer van het openbaar groen en te maken krijgen met eikenprocessierups, ondersteunen bij de aanpak van de plaagbeesten.

Auteur: Santi Raats

In deze nieuwe leidraad, die is opgesteld samen met leden van de Expertgroep EPR, staat een stappenplan. De drie belangrijkste stappen zijn risico-inventarisatie, waarnemen plus registreren en beheersmaatregelen. De leidraad is een vernieuwing ten opzichte van de leidraad van 2008. Zo staat er meer achtergrondinformatie in, onder andere over het voorkomen van grondnesten, een overzicht van soorten en variëteiten van eiken waar EPR op kan voorkomen, en informatie over andere processierupsen. Bij beheersmethoden komt de bestrijding met nematoden aan de orde. Er zijn twee overzichten die apart te downloaden zijn van de site: Relevante beslisfactoren bij de verschillende bestrijdingsmethoden en het vernieuwde Schema beheersing EPR. Het hoofdstuk Voorzorgsmaatregelen is uitgebreid met een overzicht van typen beschermende kledij voor uitvoerende medewerkers. Er is een nieuw hoofdstuk met daarin het onderwerp 'organisatie', waarin budget, draaiboek en opdrachtproce-

dure aan de orde komen. Diverse hoofdstukken betreffen verder de onderwerpen 'gezondheidsrisico's', 'voorzorgsmaatregelen bij uitvoering', 'verwerking van rupsrestanten', 'wettelijk kader' en 'communicatie'. Aan het einde staat een overzicht van gerelateerde websites.

Presentatie nieuwe leidraad

Joke Fransen, coördinator bij het Aanspreekpunt eikenprocessierups bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit: 'Op 20 maart hebben we een besloten bijeenkomst gehad van de Expertgroep EPR en genodigden en daar heeft de NVWA de nieuwe leidraad gepresenteerd. Tijdens de bijeenkomst heeft een aantal gastsprekers presentaties verzorgd. Een verslag van dit minisymposium Nieuwe ontwikkelingen rond de beheersing van eikenprocessierups in openbaar groen is terug te vinden op de website.'

Inventariseren

Fransen benadrukt dat de basis van eikenprocessierupsbeheersing met name zit in het inventariseren, waarnemen en registreren. 'De eerste stap is het inventariseren van risico's: je inventariseert waar eiken staan. Daarna schat je in wat voor gezondheidsrisico's op kunnen treden, gerelateerd aan de aanwezigheid van mens en dier.'

Inschatten van plaagdruk

'Stap twee betreft het inschatten van de plaagdruk. Dit gebeurt aan de hand van het monitoren en registreren van de aantallen nesten, vlinders en eipakketten. Er wordt steeds meer ervaring opgedaan met feromoonvallen: aantallen "afgevlogen" of "verse" mannetjesvlinders van EPR geven een indicatie van de aantallen nesten in de omgeving. Maar ook het waarnemen van het aantal nesten gedurende het seizoen is van belang, ook als controle na een bestrijding. Het maakt hier niet uit of men met een biologisch

middel gespoten heeft of nesten heeft afgezo- gen. Elk jaar dezelfde eiken bespuiten is weg- gegooid geld. Inschatting van de plaagdruk met behulp van waarnemingen kan aangeven of deze maatregel al dan niet noodzakelijk is. Hierbij is ook de overleving van belang van de eipakketten en jonge rupsen in het begin van het seizoen.' Wat dat betreft is de huidige situatie een heel bij- zondere volgens Fransen. Ze verwacht op grond van gepubliceerd laboratoriumonderzoek dat de eipakketten de omstandigheden van de maand maart wel kunnen overleven, maar daarna gaat het nog om de voedselvoorziening van de jonge rupsen, die afhangt van het moment van de knop- en bladontwikkeling van de eik. Een span- nende tijd dus.

Beheersing

Fransen vervolgt: 'Stap drie is de stap van beheer- sing. Verwacht je op grond van de gegevens dat de plaagdruk zo ver oploopt, dat er een gezondheidsrisico optreedt? Kies je voor spuiten of zuigen? Bij de keuze zul je rekening moeten houden met de aanwezigheid van beschermde vlindersoorten. Bij toepassing van zowel nemato- den als XenTari worden rupsen van vlindersoorten gedood. Deze middelen kunnen dus niet worden ingezet als er beschermde vlindersoorten voorko- men en ook bij aanwezigheid van rodelijstvlinder- soorten zal men zorgvuldig de noodzaak van een toepassing van deze middelen moeten afwegen.'

Registratie-opvolgsysteem, draaiboek en centrale coördinatie

In de leidraad staan ook aanbevelingen over de organisatie van activiteiten die bij de EPR- problematiek komen kijken. 'Een centraal aan- spreekpunt voor de coördinatie is belangrijk. Het voorhanden zijn van een draaiboek en een goed registratie-opvolgsysteem ondersteunen de aanpak,' vertelt Fransen. 'Een voorbeeld van een draaiboek staat ook op de website, ter beschik- king gesteld door de gemeente Sittard-Geleen. Gun de opdracht aan een bedrijf met voldoende ervaring en deskundigheid, houd zelf de regie en evalueer na het seizoen het verloop. Ook externe communicatie is belangrijk, zorg dus voor voor- lichting aan de bewoners. In de leidraad staat waar je allemaal rekening mee moet houden, zowel vanuit het gezichtspunt van de opdracht- gever als van de uitvoerder.'

Stuur dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=9-3841>

Joke Fransen

De leidraad 2013 is te downloaden van de site www.nvwa.nl/neikenprocessierups.